

บทที่ 3

ระเบียบการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาเชิงประยุกต์วิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายของคุณภาพชีวิตและศึกษาคุณภาพชีวิตตามการรับรู้คุณภาพชีวิตจากประสบการณ์ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสุขภาพ ด้านชีวิตการทำงาน ด้านชีวิตครอบครัว ด้านชีวิตในชุมชน ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของแรงงานสตรีลาวข้ามชาติในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวน 12 คน โดยการประยุกต์แนวคิดที่เกี่ยวข้อง คือ คุณภาพชีวิต ตามคำนิยามขององค์การอนามัยโลก (WHOQOL, 1994a) และ พนิชฐาน พานิชาชีวะกุล & เพ็ญจันทร์ ประดับมุข (2542) โดยจะนำเสนอตามลำดับประกอบด้วย พื้นที่ในการวิจัย ผู้ร่วมการวิจัย (participants) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย วิธีการในการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ความเชื่อถือได้ของการศึกษา และจริยธรรมในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. พื้นที่ในการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่ในการดำเนินการวิจัย คือ บ้านท่ามะเพียง ตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีชายแดนติดกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก คือ การทำที่่นอนนุ่น

2. บริบทของการศึกษา

หมู่บ้านท่ามะเพียง ตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย เป็นหมู่บ้านที่ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพทำที่่นอนจากนุ่น และแรงงานที่รับจ้างทำงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานสตรีลาว การทำที่่นอนนุ่นเป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อมในครัวเรือน ที่มีระบบการบริหารจัดการโดยสมาชิกในครอบครัวของนายจ้าง ตั้งแต่ขั้นตอนของการหาวัตถุดิบ ขั้นตอนการผลิต จนกระทั่งขั้นตอนของการจัดจำหน่าย การผลิตที่่นอนนุ่น ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้ การตัดผ้า การขัดผ้า การเย็บผ้า การบรรจุนุ่น การคัดริม การห่อพลาสติก และการจำนำย

ลักษณะการจ้างงาน นายจ้างจะจ้างแรงงานสตรีลาว ในขั้นตอนของการบรรจุนุ่น การคัดริม อัตราค่าจ้างคิดเหมาเป็นรายชั่วโมงตามปริมาณงานที่ทำได้ ลักษณะการทำงานยัดที่่นอนนุ่นต้องทำภายในโรงงานเพื่อป้องกันการพังกระจายของนุ่น ส่วนขั้นตอนของการคัดริม สามารถนำออกมากำหนดเวลา

โรงงานได้ เช่น ที่พักอาศัย ระยะเวลาในการทำงาน ส่วนใหญ่จะเริ่ม ตั้งแต่ 05.00 – 18.00 น. ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของแรงงานแต่ละคน และหยุดทำงานทุกวันพระ (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ก)

3. ผู้ร่วมการวิจัย (participants)

แรงงานสตรีลาว จำนวน 12 คน มีคุณสมบัติของผู้ร่วมวิจัย มีดังนี้

3.1 แรงงานสตรีลาวที่มีอาชีพรับจ้างทำที่นอนนุ่น ในอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่ขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว และขึ้นทะเบียนขออนุญาตทำงาน จากกรมจัดหางานจังหวัดหนองคาย

3.2 อายุ 15-59 ปี

3.3 มีการรับรู้ดีและสามารถสื่อสารกับผู้วิจัยได้เข้าใจ

3.4 ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

4. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล และต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้ (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข)

4.1 แบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง เป็นการรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเป็นวิธีการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยกำหนดแบบสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า มีทั้งคำถามที่ต้องการค่าตอบเฉพาะเจาะจง และคำถามที่ให้ตอบได้ตามต้องการ เพื่อผู้วิจัยจะได้ทราบข้อมูลพื้นฐานของแรงงานสตรีลาว เช่น ที่อยู่ อาชีพ รายได้ การศึกษา สถานภาพสมรส เป็นต้น

4.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structure interview) เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นคำถามปลายเปิดใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interviews) ซึ่งครอบคลุมเกี่ยวกับความหมายของคุณภาพชีวิต การรับรู้คุณภาพชีวิตตามประสบการณ์ของแรงงานสตรีลาว ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสุขภาพ ด้านชีวิตการทำงาน ด้านชีวิตครอบครัว ด้านชีวิตในชุมชน ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

4.3 แนวทางการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม เป็นการสังเกตที่ผู้วิจัยได้เข้าไปมีส่วนร่วมใน pragmatics เป็นการสังเกตอาการต่าง ๆ ขณะสัมภาษณ์ พฤติกรรมในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน สภาพที่พักอาศัย ทำให้ผู้วิจัยสามารถเข้าใจโลกทัศน์ ความรู้สึกนึกคิด และความหมายที่แรงงานสตรีให้ต่อ pragmatics ที่ศึกษา

4.4 เทปบันทึกเสียงและเครื่องบันทึกเทป

5. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

5.1 การเข้าพื้นที่

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถิติของแรงงานสตรีลาวจังหวัดหนองคายจากรายงานการวิจัย จัดทำงานจังหวัด อินเตอร์เน็ต หลังจากนั้นได้ขออนุญาตดำเนินการวิจัยในพื้นที่อย่างไม่เป็นทางการจากผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายและผู้นำชุมชน ซึ่งประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพนสา ผู้ใหญ่บ้านบ้านท่ามะเพื่อง และเจ้าของสถานประกอบการต่าง ๆ และได้ทำหนังสืออย่างเป็นทางการเพื่อขออนุญาตในการดำเนินการวิจัยในพื้นที่ นักวิจัยได้ลงพื้นที่จริงเพื่อค้นหาแรงงานสตรีลาว กับเจ้าหน้าที่จัดทำงานจังหวัดหนองคายตามสถานประกอบการต่าง ๆ ที่มีแรงงานสตรีลาวทำงานอยู่ และได้ร่วมประชุมชี้แจงอธิบายรายละเอียดของการวิจัย เพื่อให้ข้อมูลในการตัดสินใจ และเชื่อมในยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัย และการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือก แรงงานสตรีลาวที่ประกอบอาชีพรับจ้างทำที่นอนนุ่น เพราะมีสภาพการทำงานที่เสียงอันตราย และแรงงานสตรีลาวอาศัยอยู่รวมกัน ไม่กระจัดกระจาย สามารถเข้าถึงได้ง่าย รวมถึงเจ้าของสถานประกอบการและแรงงานสตรีลาวยินดีและให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี และแรงงานเหล่านี้ได้ชี้ทางเบียนกับจัดทำงานจังหวัดหนองคาย

5.2 การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ร่วมวิจัยที่ยินดีเข้าร่วมการวิจัย โดยในระยะแรกจะเป็นการพูดคุยเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย หลังจากนั้นจะสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล การล้มภาษณ์ในครั้งต่อ นำมาจึงเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก จนกว่าจะเกิดความอิ่มตัวของข้อมูล คือ ไม่มีคำตอบที่แตกต่างจากแนวคำถามเดิม และมีการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมในขณะปฏิบัติงานกับผู้ร่วมวิจัย การรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

5.2.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ผู้วิจัยต้องได้รับการยินยอมจากผู้ร่วมวิจัยก่อนการสัมภาษณ์ จากนั้นจึงทำการสัมภาษณ์เชิงลึก

5.2.2 ข้อมูลเชิงลึก เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ต่อความหมายของคุณภาพชีวิตและคุณภาพชีวิตทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสุขภาพ เช่น การรับรู้เกี่ยวกับความแข็งแรงของร่างกาย การรับรู้เกี่ยวกับสภาพจิตใจ ด้านชีวิตการทำงาน เช่น ความพึงพอใจในงาน ค่าจ้าง ความปลอดภัยในการทำงาน ด้านชีวิตครอบครัว เช่น ความสุขในครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว บทบาทในครอบครัว ด้านชีวิตในชุมชน เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน ด้านเศรษฐกิจ เช่น รายได้ ความเพียงพอของรายได้ หนี้สิน ด้านลั่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น สภาพที่อยู่อาศัย การสื่อสาร การคุณภาพ และความพึงพอใจต่อสภาพที่อยู่อาศัย

5.2.3 การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม เป็นการสังเกตที่ผู้วิจัยได้เข้าไปมีส่วนร่วมใน pragmatics ที่ศึกษา เป็นการสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ขณะสัมภาษณ์ บริบทในการทำงาน และสภาพที่พักอาศัย เช่น สิ่งแวดล้อมในการทำงานและที่พักอาศัย พฤติกรรมในการทำงาน ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจโลกทัศน์ ความรู้สึกนึกคิด และความหมายที่แรงงานสตรีลาวให้ต่อ pragmatics ที่ทำการศึกษา

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้นี้ดำเนินไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการวิเคราะห์ดังนี้

5.3.1 ข้อมูลส่วนบุคคลวิเคราะห์โดยใช้การแยกแยะความถี่ เป็นจำนวนตามลักษณะข้อมูล

5.3.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความหมายของคุณภาพชีวิต และการรับรู้คุณภาพชีวิต ตามประสบการณ์ของแรงงานสตรีลาว เพื่อให้เข้าใจได้สอดคล้องกับ pragmatics ที่ศึกษาจึงใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีของโคลาอิซซี (Colaizzi, 1978 cited in Sanders, 2003) มี 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 อ่านข้อมูลทั้งหมดหรือฟังเทปการสัมภาษณ์โดยละเอียด เพื่อให้เข้าใจภาพรวมประสบการณ์ชีวิตทั้งหมดของผู้ร่วมวิจัยแต่ละคน จนสามารถเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกหรือทัศนคติที่ผู้ร่วมวิจัยต้องการจะสื่อออกมานะ (acquiring a sense of each transcript) ซึ่งต้องอ่านหรือฟังซ้ำไปซ้ำมาหลาย ๆ รอบ

ขั้นที่ 2 ดึงข้อความหรือวลีที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตออกมายield เห็นชัดเจน (extracting significant statements) โดยใช้ปากกาขีดเส้นใต้ หรือปากกานเน้นข้อความสำคัญ พร้อมทั้งการระบุหมายเลขหน้าและบรรทัดของข้อความที่สำคัญเหล่านั้น ซึ่งข้อความเหล่านั้นจะบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ชีวิตของแต่ละบุคคล ขั้นตอนนี้จะช่วยลดข้อความที่ไม่สำคัญลง

ขั้นที่ 3 ให้ความหมายกับข้อความหรือวลีสำคัญที่ได้ (formulation of meanings) โดยคงความหมายที่ผู้ร่วมวิจัยต้องการจะสื่อออกมานะ และต้องคำนึงถึงบริบทที่เป็นอยู่ขณะนั้น ประกอบการให้ความหมาย ซึ่งสิ่งสำคัญที่ต้องเน้นในขั้นตอนนี้ คือ ผู้วิจัยต้องไม่มีอคติ หรือนำความรู้ หรือทฤษฎีต่าง ๆ เข้ามามีผลต่อการให้ความหมาย ซึ่งจะทำให้ได้ความหมายที่ตรงกับผู้ร่วมวิจัยที่ต้องการสื่อออกมานะ

ขั้นที่ 4 จัดหมวดหมู่ข้อความหรือวลีที่ได้ (organising formulated meanings into clusters of themes) ให้เป็นข้อความสำคัญ (themes) กลุ่มนิءอหา (theme cluster) และจัดหมวดหมู่ (categories) ตามความหมายและสาระสำคัญที่สะท้อนถึงคุณภาพชีวิตของแรงงานสตรีลาว

ขั้นที่ 5 บรรยายรายละเอียดที่ถูกค้นพบจาก pragmatics (exhaustively describing the investigated phenomenon) โดยรวมผลสมพalan การจัดหมวดหมู่ที่ได้ นำมาอธิบายความหมาย

ของปรากฏการณ์ที่แสดงถึงคุณภาพชีวิต ตามการรับรู้ของแรงงานสตรีลาว ทำให้เข้าใจปรากฏการณ์ที่กำลังศึกษาอย่างชัดเจน

ขั้นที่ 6 บรรยายโครงสร้างพื้นฐานของปรากฏการณ์ที่ได้จากการศึกษาอย่างชัดเจน (describing the fundamental structure of the phenomenon) โดยนำผลลัพธ์ที่ได้มาใช้อธิบายแนวคิดของคุณภาพชีวิตของแรงงานสตรีลาว

ขั้นที่ 7 การตรวจสอบผลการศึกษาที่ได้กับผู้ร่วมวิจัย (returning to the participants) โดยการนำคำอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดคุณภาพชีวิตที่ได้ กลับไปให้ผู้ร่วมวิจัยตรวจสอบข้อค้นพบ ซึ่งความมีการตรวจสอบกับผู้ร่วมวิจัยทุกคน แต่เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาในการทำงานและระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทยของผู้ร่วมวิจัย ดังนั้นในการศึกษารั้งนี้ ใช้ผู้ร่วมวิจัยในการตรวจสอบข้อมูลทั้งหมด 6 คน โดยผู้วิจัยได้นำเสนอข้อค้นพบเกี่ยวกับความหมายและคุณภาพชีวิตที่ได้ เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยตรวจสอบว่าตรงกับประสบการณ์ชีวิตของพากเขาหรือไม่ ซึ่งผู้ร่วมวิจัยให้ความเห็นสอดคล้องกับข้อค้นพบที่ได้เกี่ยวกับความหมายและการรับรู้คุณภาพชีวิต ตรงกับประสบการณ์ชีวิตจริงที่เป็นอยู่

5.4 ความเชื่อถือได้ของการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา ที่ผู้วิจัยได้ยึดหลักการพิจารณาความน่าเชื่อถือหรือคุณภาพของการศึกษาของ Lincoln & Guba (1985 อ้างถึงใน Polit et al., 2001) ซึ่งประกอบด้วย ความน่าเชื่อถือ (credibility) การพึ่งพา กับ เกณฑ์อื่น (dependability) การยืนยัน (confirmability) การนำผลการวิจัยไปใช้ (transferability)

5.4.1 ความน่าเชื่อถือ (credibility) เป็นการให้ความสำคัญกับขั้นตอน ของการทำวิจัยและการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล ว่าเป็นข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงและสามารถเข้าถึงข้อมูลได้มากที่สุด โดยพิจารณาจาก

5.4.1.1 การตรวจสอบสามเล้า ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้การตรวจสอบสามเล้าด้านแหล่งที่มาของข้อมูล (data source triangulation) เพื่อพิสูจน์ว่าข้อมูลถูกต้องและเป็นจริง โดยการศึกษาปรากฏการณ์เดียวกันในเวลาที่ต่างกัน และเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานที่ที่แตกต่างกัน เช่น บริเวณที่พักอาศัย ที่ทำงาน ภายนอกที่ตั้ง คือ การให้ความหมายและการรับรู้คุณภาพชีวิต ตามประสบการณ์ของแรงงานสตรีลาว การตรวจสอบสามเล้าจากวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (method triangulation) โดยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม

5.4.1.2 การยืนยันข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลควบคู่กันไป ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลทุกครั้ง จะมีการยืนยันข้อมูลร่วมกับแรงงานสตรีลาวทุกคน ตลอดกระบวนการวิจัย (Linclon & Guba, 1985 อ้างถึงใน Polit et al., 2001)

นอกจากนั้นในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยยังได้มีการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นระยะตลอดเวลาในการทำวิจัยในครั้งนี้

5.4.1.3 ความน่าเชื่อถือของนักวิจัย (researcher credibility) นักวิจัยถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เตรียมความพร้อม โดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในเรื่อง คุณภาพชีวิตแรงงานสตรีลาว ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปรากฏการณ์วิทยา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้เข้าร่วมการประชุมการวิจัยเชิงคุณภาพ และได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดยการเข้าร่วมเป็นผู้ช่วยนักวิจัย ในโครงการวิจัยเชิงคุณภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยเป็นคนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ใช้ภาษาไทยอีสาน ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับภาษาลาว การใช้ภาษาในการสื่อสารที่เข้าใจตรงกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ทำให้เข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในการศึกษา ได้ตรงกับมุมมองของผู้ที่อยู่ในปรากฏการณ์ได้อย่างลึกซึ้ง ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้ภาษาไทยอีสานในการสื่อสารกับผู้ร่วมวิจัย

5.4.2 การพึ่งพาภัยเดือน (dependability) เป็นการอธิบายการได้มาซึ่งผลการวิจัยของผู้วิจัย ได้อย่างมีความสมเหตุสมผลน่าเชื่อถือ ที่สามารถตรวจสอบและยืนยันได้ จากบุคลากรยานอก โดยเริ่มจากการได้มาซึ่งผู้ร่วมวิจัยกระบวนการการศึกษาวิจัย วิธีการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.4.3 การยืนยัน (confirmability) เป็นการยืนยันความเป็นกลาง และความเป็นรูปธรรมของข้อมูล ที่ปราศจากความมือคติของนักวิจัย โดยนักวิจัยจะไม่ใช้ความคิดเห็นของตนเอง ไปมีอิทธิพลหรือค่าตอบที่ได้จากการวิจัย โดยใช้คำตามปลายเปิด ไม่ใช้คำนำ นอกจากนั้นยังหมายรวมถึง ข้อมูลจากการวิจัยที่ได้รับการยืนยันจากผู้ร่วมวิจัย (Polit et al., 2001)

5.4.4 การนำผลการวิจัยไปใช้ (transferability) เนื่องมาจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพที่ศึกษาในบริบทที่เฉพาะเจาะจงไม่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้อย่างกว้างขวาง แต่สามารถนำไปใช้ได้กับกลุ่มที่มีบริบทคล้ายคลึงกันเท่านั้น

5.5 จริยธรรมในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคำนึงถึงศักดิ์ศรี สิทธิความเป็นมนุษย์ และจริยธรรมในการวิจัย รวมถึงคำนึงถึงการกระทำได้ฯของผู้วิจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาวะทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ (psychological /emotional well-being) หรือเกิดผลต่อสถานะทางอาชีพ หรือทางกฎหมาย ต่อผู้ร่วมวิจัย (คิริพร จิรวัฒน์กุล, 2546) ในทุกขั้นตอนของกระบวนการวิจัย และการวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านจริยธรรมการวิจัยเลขที่ HE 480759 (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ค)

5.5.1 การยินยอมเข้าร่วมหรือออกจาก การวิจัย

ผู้วิจัยให้สิทธิในการตัดสินใจในการเข้าร่วมหรือออกจาก การวิจัยโดยอิสระ โดยผู้วิจัยได้ขออนุญาตเจ้าของสถานประกอบการ และได้ชี้แจงรายละเอียดของโครงการวิจัย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์การวิจัย ขั้นตอนการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย และเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมวิจัยซักถามข้อสงสัยจนเกิดความเข้าใจ และให้เวลาผู้เข้าร่วมวิจัยตัดสินใจ และสามารถยกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยได้ตลอดเวลาที่ทำการศึกษา

5.5.2 การป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ร่วมวิจัย

5.5.2.1 เนื่องจากข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่เกี่ยวข้อง กับความเชื่อค่านิยม การรับรู้และการใช้คุณค่าเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของตน ซึ่งอาจส่งผลต่อ ภาพลักษณ์และสถานะทางสังคมของผู้ให้ข้อมูล ดังนั้นผู้วิจัยให้ความเชื่อมั่นว่า ข้อมูลที่ได้จะเก็บ เป็นความลับ โดยใช้นามแฝงหรือนามสมมติของชื่อสถานที่และผู้ร่วมวิจัย ซึ่งจะเป็นการป้องกัน ข้อมูลผู้ร่วมวิจัยได้ดี

5.5.2.2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่อาจส่งผลกระทบกระเทือนใจ ความ เศร้า ความเสียใจ จากสีหน้าที่แสดงออก จากกิริยาท่าทาง น้ำเสียง ของผู้ร่วมวิจัย ซึ่งผู้วิจัยจะ หยุดการสัมภาษณ์ จนกว่าผู้ร่วมวิจัยเกิดความพร้อมและให้ความช่วยเหลือด้านจิตใจ พร้อมทั้งให้ กำลังใจ พูดคุยให้เกิดความสนหายใจ ให้ผู้ร่วมวิจัยเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะให้ดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูลต่อหรือไม่